

Sensurveiledning

Denne sensurveiledningen er ment til å være et forslag til riktige svar på eksamensoppgaver gitt nedenfor. Det gis fasit til oversettelsene i del A og B, men man må huske på at det kan være andre riktige måter å oversette disse setningene. Kandidaten kan for eksempel gjøre bruk av andre riktige ord og andre mulige ordstillinger. Oversettelsen av del A skal gjengi innholdet på grammatisk riktig norsk, mens oversettelsen av del B skal gjengi innholdet på grammatisk riktig tyrkisk. Når det gjelder grammatikkspørsmålene i del C, er det viktig at studenten tolker spørsmålet korrekt og gir innholdsmessig riktige besvarelser med eksempler som illustrerer spørsmålet godt. Detaljene er gitt under hvert spørsmål i del C.

Universitetet i Oslo – Humanistisk fakultet

Tyrkisk 1 (TYR1110) Høsten 2018

Mandag 26. november kl 14:30. Fire timer

Bruk av hjelpemidler ikke tillatt

Alle tre deler skal besvares

A) Oversett følgende pensumtekst (fra dialogene) til norsk

(Ayşe ile Ahmet, Bulvar Kahvesinde oturup konuşuyorlar.)

Ahmet: Gerçekten viski mi içmek istiyorsun? Bir kadının viski içmesi biraz tuhaf değil mi? Bence bir hanımefendiye en uygun olan içecek, meyva suyu.

Ayşe: Sen hangi yüzyılda yaşıyorsun? Ben viski içmekten büyük zevk alıyorum. Sen ayran veya meyva suyu içmeyi tercih edebilirsin. Fakat viski sek içilmez; yanında mutlaka bir şey yemem gerekir.

Ahmet: Şurada duran menüye bakabilirsin.

Ayşe: Menüye bakmama gerek yok, sadece biraz leblebi alırım. Viskinin yanına en iyi giden meze, bence leblebi. Bir de garsondan bir kutu Malbora sigarası getirmesini rica edebilir misin?

Ahmet: Fakat burada sigara içmen uygun olmaz. Bak, şurada asılı olan levhada ne yazıyor: "Sigara içilmemesi rica olunur." Bir de altında bir levha daha da var: "Sigara içmenin cezası 148 milyon lira".

Ayşe: Fakat burası bir kahve değil mi? Sigara içilememesi çok kötü bir şey.

Løsningsforslag:

(Ayşe og Ahmet sitter og snakker på Bulvar-caféen.)

Ahmet: Ønsker du virkelig å drikke whisky? Det er litt merkelig for en kvinne å drikke whisky, er det ikke? Etter min mening er den drikken som er mest passende for en dame fruktsaft.

Ayşe: Hvilket århundre lever du i? Jeg får stor nytelse av å drikke whisky. Du kan foretrekke å drikke ayran eller fruktsaft. Men whisky drikkes ikke bar (evt: Men man drikker ikke whisky bar); jeg må definitivt spise noe ved siden av den.

Ahmet: Du kan se på den menyen som står der.

Ayşe: Det er ikke nødvendig at jeg ser på menyen (evt: Jeg trenger ikke se på menyen), jeg tar bare litt leblebi. Etter min mening er den *meze* (evt: smårett eller snacks) som passer best sammen med whisky leblebi. Kan du også be kelneren om å hente en pakke Marlboro-sigaretter?

Ahmet: Men her passer det ikke at du røyker sigaretter. Se hva det står på det oppslaget som er opphengt der borte: "Vennligst ikke røyk sigaretter" (evt: "Det bes om at det ikke røykes sigaretter.") Og så er det et oppslag til under: "Straffen (evt: boten) for å røyke sigaretter er 148 millioner lira".

Ayşe: Men dette er en café, er det ikke? Det at man ikke kan røyke sigaretter er en veldig dårlig sak (evt: veldig ille).

B) Oversett følgende setninger til tyrkisk

- 1) Min venn er lege. Han bor på Büyükdada.
- 2) Har du sett tannbørsten min? Den var her.
- 3) Gutten løp og satte seg på sofaen.
- 4) Vaktmesterens sønn er visstnok lærer på denne skolen.
- 5) Jeg har et epletre i hagen min. Vil du ha gratis epler?
- 6) A: Skal du på kino?
B: Ja, hvor kjøper man billetter?
- 7) Straks den røde bilen kom til gata, løp barna mot den.
- 8) Mannen som min far snakket med var advokat.
- 9) Eleven som snakket med læreren i går er Mehmeds datter.
- 10) En hund med blå halsbånd har visst blitt funnet i gaten.
- 11) Vil du at hun skal gi deg en tallerken?

Løsningsforslag:

- 1) (Benim) Arkadaşım doktor. Büyükdada'da oturuyor (yaşıyor).
- 2) (Benim) Diş fırçamı gördün mü? Buradaydı.
- 3) Oğlan koşup koltuğa oturdu.
- 4) Kapıcının oğlu bu okulda öğretmenmiş.
- 5) (Benim) Bahçemde bir elma ağacı var. Bedava elma ister misin?

- 6) A: Sinemaya gidecek misin?
B: Evet, biletler nereden alınıyor?
7) Kırmızı araba sokağa gelir gelmez çocuklar ona doğru koştu(lar).
8) Babamın konuştuğu adam avukattı.
9) Dün öğretmenle konuşan öğrenci Mehmet'in kızı.
10) Sokakta mavi tasmalı bir köpek bulunmuş.
11) (Onun) Sana bir tabak vermesini ister misin?

C) Besvar følgende grammatiske spørgsmål

ENTEN: Grei ut om de forskjellige motsvarighetene til norske preposisjoner i tyrkisk. Gi eksempler.

Sensorveiledning:

Her forventes en god besvarelse å greie ut kort om kasusendelsene dativ, lokativ og ablativ, samt postposisjoner. Det sentrale er ikke hvor mange postposisjoner besvarelsen nevner, men at de er brukt riktig i eksempler og at kandidaten skiller mellom ekte og uekte postposisjoner. En virkelig god besvarelse vil få med hvordan ekte postposisjoner kan styre nominativ, dativ eller ablativ, og at nominativstyrende postposisjoner tar genitiv for visse pronomen. Det er ikke forventet på dette nivået at kandidaten skal kunne noe om kasusbundne uekte postposisjoner. Dette har heller ikke vært dekket i undervisningen. Derimot er det bra om besvarelsen nevner at de uekte postposisjonene er substantiver og også har annen bruk.

ELLER: Grei ut om hvilke hovedtider som finnes i det tyrkiske verbalsystemet (som predikat i hovedsetninger) og hovedforskjellene mellom dem. Gi eksempler.

Sensorveiledning:

Det viktigste her er at kandidaten har fått med seg presensformen –(I)yor, fortidsformen –DI og futurumsformen –(y)AcAk og viser ved eksempler at han eller hun kan bruke disse riktig.

En god besvarelse vil få med annenhåndskunnskaps fortidsformen –mIş, aorist –(V)r, optativ –(y)A, imperativ (kun verbstamme), og betingelsesformen –sA, og grundig forklare forskjellene mellom de åtte tidene. Det forventes ikke mer enn ett eksempel per nevnt tid, men i en god besvarelse vil eksemplene være riktige og illustrere godt at kandidaten har forstått riktig bruk. En god utgreiing av forholdet mellom presensformen –(I)yor og aorist, samt forholdet mellom fortidsformene –mIş og –DI kan også forventes av en god besvarelse.

En god besvarelse vil dessuten få med seg hvordan de forskjellige tidene har forskjellige personendelser.